

Чурапчыга күн тахсар!

САҢГА ОЛОХ

12+

375

ЧУРАПЧА

1648-2023

Чурапчы уллуһун хаһыата

Олунньу 22 күнэ, 2023 сыл, сэрэдэ

№ 7 (11884)

ИНТЕРВЬЮ

Ыччаттарбыт,
этэһигэ эргиллиң!

стр. 2

САҢА КИНИГЭ

“Куруутун бастыгы”
кинигэ сүрэхтэнэ

стр. 5

КЭПСИЭХПИН БАБАРАБЫН

Сырдыгы сабааччы
доборум туһунан

стр. 6

Олунньу 23 күнэ -

Аба дойдуну көмүскээччилэр күннэрэ!

стр. 4

Хайахсыкка “Эдэр Карбышевецтар” кэккэлэрэ хангыыр

Саллааттар уонна мотуостар ийэлэрин Саха сиригээҥи салаатын салайааччыта Мария Емельянова,
«Эдэр Карбышевецтар» уопастыбаннай хамсааһын ыстаабын начаалынньыга Анатолий Храмов

ТЭТТИК СОНУННАР

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Бырабытталыстыбатын отчуота сабаланыа

Олунньу 28 күнүттэн кулун тутар 2 күнүтэр диэри бийиһи улууспуттар Бырабытталыстыба аастыт сылааһы үлэтин түмүгүн нэһиликэннэр иннигэр отчуоттуобу. Оробуочай бөлөхү өрөспүүбүлүкэ Бырабытталыстыбатын Бэрэссэдээтэлэ Андрей Тарасенко салайан илдьэ кэлэр.

Оробуочай бөлөх үс хайысхага арахан, улуус бары нэһиликэтэрин хаһан, үс күн устата үлэтин отчуоттуобу. Биирдэһиттэн гражданныр кытта көрсүһүү тэрийлээ. Ону тэнэ Андрей Тарасенко туһула турар эбийиэктэргэ сылдьан үлэ хаамыһын билсээ, анал байыаннай дьайыһа сулууспалыа сылдьар буойуннар дьэ кэргэттэрин кытта көрсүһүбэ, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин көрсөн кэпсэттээ, Д.П. Коркин төрөөбүтэ 95 сылыгар анаммыт дьаһалы ыттар хамыһыһа муһнаһар кыттаа.

Чурапчы нэһилиэгин тэрилтэлэрин ыспартакыйаадаларыгар старт бэриллэнэ

Чурапчы нэһилиэгэ төрүттэммитэ 375 үбүлүйдүк сыллан, биир дойдулаахтарбыт – СССР физическэй култууратын уонна устуордун туйгуна Афанасий Софронов, Саха боотурдарын Олимп чыпчаалыгар көтүппүт, Саха АССР үтүөлээх тириэһэрэ Дмитрий Коркин төрөөбүтүтэ 95 сылыгар анаан, олунньу 17 күнүтэр Чурапчы нэһилиэгин тэрилтэлэрин икки ардыларыгар ытыллар ыспартакыйаада үөрүүтүк аһыллыта буолла.

Сылын айы ытыллар устуорт бырааһынньыгар нэһилиэк 14 тэрилтэтин хамаандалара “Көрдөөх стартар” күрэхтэһингэ күөн көрүстүлэр.

Нэһилиэк баһылыгын социальнай боптуруостарга солбуйааччы Варвара Макарова билиһиннэрбиттэн, Чурапчы нэһилиэгин дьаһалтата ыспартакыйаада кыаһылаахтарыгар итиннэ устуорт маасабай сайдыытыгар анаан, буддьүөттэн 900 тыһ. солх көрбүт. Онон тэрилтэлэр интэриэстэрэ улахан. Сыл устата 10 күрэхтэһин былаанга турар, кыаһылаахтары ахсынны ыйга быһаарыахтара.

Чурапчы аҕаларын, эр дьонун форумугар кыттарыгыгар ынтырабыт

Олунньу 27 күнүтэр Чурапчы нэһилиэгин “Айылгы” НАД-гэр күнүс 14 чаастан V-с төгүлүн «Аба – ыал олохун сүрүннээччи, кэскилээх айы-сааны килэрээччи» диэн Чурапчы нэһилиэгин аҕаларын, эр дьонун форума ытыллыа.

Бу улахан тэрээһингэ улууспут туһааннаах тэрилтэлэрин, түмэсүлэрин, анал комитеттэрин бэрэстэбинэллэрэ, улууспут аҕалара, эр дьонно кыттыахтара. Ону тэнэ Уус Алдантан элбэх оҕолоох ыал аҕата, урбаанныт, чааһынай уһууһан, оскуола салайааччыта Анатолий Бурашев кыттары күүтүлэр. Мүрүтэҥи “Уолан” гимназия “Уол оҕону итгити хайыскалары” кэспэтин түһүлгэлэрэ, маастар-кылаастар, төгүрүк остуол, муһнаах, сүүйүүтүк оонньуулар ытыллыахтара. Кириин билиһиннэн Турцияда оҕоһуллубут “Хатсан” биэстэ эстэр саа оонньууһа. Кириин – босхо.

Чурапчыга күн-дьыл туруга

Олунньу 23 күнэ ЧЭППИЗР	Олунньу 24 күнэ БЭЭТИНСЭ	Олунньу 25 күнэ СУБУОТА	Олунньу 26 күнэ БАСКЫҤАНЫҤА	Олунньу 27 күнэ БЭНИДИЭННЬИК	Олунньу 28 күнэ ОПУОУРУНЬУК	Кулун тутар 1 күнэ СЭРЭДЭ	Кулун тутар 2 күнэ ЧЭППИЗР
-23° -33°	-23° -34°	-20° -26°	-17° -23°	-24° -33°	-25° -33°	-22° -26°	-20° -26°

ИИТИИ-ҮӨРЭТИИ

Ийэ дойдутун, бойобуой добогто-рун таннарбатах генерал-лейтенант Дмитрий Карбышев дьоруойдуу хорсун быһыытын туһунан билигин көлүөнэ — сэбиэскэй кэм оҕолоруттан ама ким соҕо-махтайа, долгуһа пахтаах, кини курдук хорсун, кытаанах буолуом дуо, дигэн ыһытык туруорунан, хайа эрэ түгэнигэ бэйэтин тургутан көрбөтөх кини, ама, баара буолуо дуо?!.. Суоҕа буолуо дии саппыбын. Саарбахтаабытын даҕаны. Кини тыһынаабын тухары, муус-пааматыһыык буолуор дигэри, өстөөххө бэриммэтэбэ. Генерал Карбышев — хорсун быһыы эталона.

Бу соторутаагыта анал байыаннай элэрээспиттэн бааһыран кэлбит, Суворов аатынан “Хорсунун иһин” мэтээллэх, старший лейтенант, чуралчылар күтүөһүт Анатолий Николаевич манньах кэспир:

— Карбышевскай хамсааһыны, Дмитрий Михайлович тус бэйэтин үчүгүйдик билэр, бииргэ үөрэммит, бииргэ сулууспаабыт, кини салаататынан үлэтиибит дьон, өссө 60-с сыллар саҕаланыларынгар төрүттэспиттэрэ. Сыл-соруук дэҥкэ — кини дьылбатын, кини дьоруойдуу олохун ээр көлүөнэбэ түрдүн, Генерал-лейтенант Дмитрий Карбышев куруутун чопчу позициялааҕа, бэйэтин билигинэн, саҕабылдан байыаннай-инженернэй чаастарга киллэрибит кылаата сүдү. Конфузияланан, өйүн сүтэрэн сытан, өстөөх биллэрингэр түбэлтэн да баран, кини илэмэс фашистарыгар бэриммэт модун күүстэх санаата. Аҕа дойду иһин олохун толук ууруута, дьоруойдуу быһыыта байыастарга чаҕылхай холобур буолбута.

Мин бу үлэм хайысханы Саха сирин биир наараай арктическай оройуонун патриотическай кулуубуттан саҕалаабытым. Оттон өрөспүүбүлүкэбэ Илчиг парламентын патриотическай үлэбэ комитетин хас да сыл салыбытым. Юнарий өрөспүүбүлүкэбэ ыстаабын начаалынныа буолбутум. Ол иһин, үлэ бу хайысхаларга бэйэм тус көрүүтүрээхтэ дикхэ сөл. Саамай сүрүтэ — Карбышевскай хамсааһын көтөҥ, тэнийэн илэр. Оттон билигин өрөспүүбүлүкэбит оҕолор бу хамсааһыны өйүлүрө хаһы үөрдөр. Тоһо даҕаны кини сирдэртэн ыраах, айылҕабыт усулуобуйата уустук буоллаһар, Саха сирин үөрэнээччилэрэ олус үчүгэй таһымы көрдөрөллөр. Саха сирин элэр Карбышевскайга ой-санаа, эт-хаан өттүгүн үрдүк бэлэмнэхтэр, тулуурдаахтар. Байыаннай үөрэх, строевой бэлэмнэни, бастагы медицинскэй көмөнү оҕоруу, байыаннай дыкситилиннэ төрүттэрин сөптөөх таһымна биллэрэр. Бары олус үчүгэй формалаахтар, ол иһингэр кадетакай, байыаннай-юновей. Карбышевскай хамсааһын бэлэмнэрдэхтэр... Быһатын эттэххэ, сылын сайа үөрэнээччилэр. Арасыйа кини куоратыгар — дойду тэбэр сүрүтэр Москвада тийэн, ураты дьобууннаах бырагырааманы илэриннэтэр. Кинилэр көлүөрү байыаннай часка буолбакка, Норуоттар икки ардыларынаагы промисовиннай кинигэ дьарыктанан, миннэи гуманитарнайдык суох оҕоруута туруоруллубут соругу ситиһинилээхтик толороллор, матырыйаллары кэлиһэс үөрэттэрэр. Аҕа дойду Улуу сэрлэтин кэмингэр буолбатах, чуолгаан, билигин кэминэ бу подразделение Бойобуой Кутузов Уорданынан наҕараадалаһа. Бэрэсидьиэн Владимир Путин уорданы чакс Бойобуой Знамятыгар бэйэтинэн асыаҕа.

Биир саамай кэскилээбэ — манньах бэлэмнэниин аспыт иччигтар амыһа сулууста кэминтэн, холобур, Томоннэри Урдук байыаннай училищегэ үөрэххэ киирбэхтэрин сөл. Инженернэй-техническай хайысха кэскилээх. Байыаннай идэ эрэр, сэрэгэстэ, гражданскэй эмэ буолар — анал тизиниһкэ, суох оҕоруута, электроаппараты, о.д.а. Бу үрдүк кылаастаах илэрэһиннэр норуот хайаһыстыбатыгар да олус туһалаах буолуохтара, ол иһин бары өттүнэн тоҕоостоох!

Сэмэя ЖЕНДРИНСКЭЙ

Хайахсыкка “Эдэр Карбышевцевтар” кэккэлэрэ ханыыр

Бүтүн көлүөнэлэр кини хорсун быһыытын холобуругар үүнүм-сайдан таҕыстахтар. Сөҕүөһөн, билигин билигин оҕолорбут “Эдэр Карбышевцевтар” уопастыбаннай хамсааһын көкстөөх кыттааччыларынан буолалларын иэтин тутта бэлэттиббит. Туох да дикбит иһин, билигин көлүөнэ иһингэ таах хаалбатах эбит!

Бу кинг далаһынаннаах хамсааһын Сэбиэскэй Соһуус Дьоруойа инженернэй сэрингэр генерал-лейтенант Дмитрий Михайлович Карбышев аатын сүтэр уонна РФ Сэбиэтиннээх Күүстэрин инженернэй войскаларын иһингэ үлэтир.

1960-с сылларга төрүттэммит бу хамсааһын билигин дойду үрдүгүн 70 үөрэхтэрин тэрилтэтигэр, о.д.а. тэрилтэлэргэ, уолсайа, 20 тыһыынчаттан тахса үөрэнээччинин хабар. Байыаннай-патриотическай уонна сир-майгы, духуобунай өттүнэн үлэ сайа быһыытынан дойду 33 субъектар иһингэ Беларусь, Казахстан уонна Киргизия өрөспүүбүлүкэлэригэр ытыллар.

Өссө 2019 сыллаахха, кулун тутар ыйга “ЮНАРМИЯ” (Москва к.) Кини дьэтигэр, “ЮНАРМИЯ” ВВПОД уонна “Эдэр Карбышевцевтар” уопастыбаннай хамсааһын икки ардыларыгар бииргэ үлэлэһин туһунан Сөбүлэһингэ иһин баттаһы буолбута. “Эдэр Карбышевцевтар” Юнарийскай хамсааһыныга киириннэрэ — бу Сөбүлэһинин түһэрсин биир дьобууннаах ситиһинтэ!

Оттон Саха өрөспүүбүлүкэтигэр “Эдэр Карбышевцевтар” эргиллэһиннэр икки ардыларынаагы оҕо байыаннай-патриотическай уопастыбаннай хамсааһын Саха сиринээҕи салаата 2019 сыл тохсунньу туттан үлэтир. Бу тэрилтэ оҕула үөрэнээччилэрин инженернэй-техническай хайысханын,

салааһын байыаннай сулуустам РФ байыаннай күүстэрин инженернэй войскаларын кэскилэригэр баралларыгар, бу иһингэр билигин, ылыммат дьобуруһун өрөспүүбүлүкэбэ норуот хайаһыстыбатын аркис салааларыгар, бырамыаһынаннаах уонна сир-майгы структура-ларга туһанар кыахтаахтар.

“Эдэр Карбышевцевтар” хамсааһын эргиллэһиннэр салаа салааһыныта, инженернэй сэрингэр подполковниктарын Николай Андреевичын кун бүгүнүгэр дигэри бииргэ үлэлэһэлэр. Итингэ 2019 сыл кулун тутар ыйыгар РФ Сэбиэтиннээх Күүстэрин инженернэй сэрингэрин начальнигытынан, генерал-лейтенант Юрий Станиславичын очютоодуга Саха өрөспүүбүлүкэтигэр Илчиг дьаалаларыгар уонна социальнай коммунистическай министрнэни үлэтиббит, билигин Чурапчы улуһун байылыта Степан Саргылаев, эмэ очютооду байыаннай коммиссар, полковник Демир-Оол Артына, ДОСААФ бэрэсхэтээлэ, полковник Сергей Чернык буолан, Сөбүлэһингэ иһин баттаһыттар улахан суолталаах түгэниһэн буолар.

Очютоодуга өрөспүүбүлүкэбэ Карбышев 5 байыаннай-инженернэй юнарийа элэрээтэ — Дьобуускай куоракка, Эдьигээн, Тахта, Чурапчы улуустарыгар бастаһыан тэрилиббиттэр. Оттон бүгүнүгэ бис хонуктаах хонукка Олоонтон, Булууттан, Эдьигээнгэ, Кэбээһингэ тийи, оҕолор кэлбиттэр.

Өрөспүүбүлүкэбэ үлүс “Эдэр Карбышевцевтар” хонуктаагы, Чурапчыга ыстаап быһаарылынан, билигин оҕулабыт баазатыгар саҕаланна. Билигин тургутан, 73 үөрэнээччи кэлэ, иһингэр кытары 14 салааһыны биир. Хайахсыт иһингэ иһингэ 10 оҕо

кыттар, 7 үөрэнээччи биирээ-галэрин биирээр, доһула сыл-дьяллар. Үс күн хонон баран, 19-ска тарҕаһаахтар. Оҕолору бу күнүгэ байыаннай хамсааһына, оҕуевои рубеж туораллыыгар, арааһыта сибээһини курдук көрүтүгэр инструктор-дар дьарыктыаллар, — дигэн Хайахсыт орто оҕууһун тех-ноложига учуутала, “Урун Уолан” байыаннай-патриотическай кулуун салааһыныта Михаил Понсеев кэспитэ.

Бүгүнүгэ улахан түмүү муһууру суолталаах, эһинтэ-тиһэстэх тэрэһиннэни Чурапчыга уонна Уус Алданга Карбышевскай байыаннай-инженернэй юнарийа элэрээтэрин кэскилэрин ханнаах буолла — үөрэнээччилэр Юнарийа ан-дэригэр биирэлэр уонна элэр Карбышевцев элэрээтэһиннэр-лэрин кыһыһылар.

— Мин — Коста Нинахки дик-мин. Тухуэ орто оҕуулаһыгар 6-с кылааска үөрэнэбин. 14 буолан кэлтибит, бары элэрээхкэ киирээр, андэригэр биирээр ту-рабыт. Маннаах хонукка аһа бастаһыын кэллим, үөрэнэ сатын сылдьабын. Улахан уо-лалары көрөн үөрэнэбин. Билигин Акулига Степановна дьарыктыыр. Хайахсыт оҕуу-лаһын кэлэһингэ тэрэһиннээх-тик көрүстэ. Астара-үөлэрэ үчүгэй, бүгүн сипи айаннаан кэлтибит.

— М е н я зовут Елиза-вета Бортин-кова. Я учусь в Тиксинской средней школе номер 2. Мы летели на само-лете, самолет весь

день опаздывали, приехали опознано. Два дня ждали в ка-детском интернате, потом сюда четыре часа ехали на автобусе. Нас пятеро. Вы знаете, у нас погода прохладнее, солнца на-много меньше и людей намого меньше. Школа здесь просто по-трикотишнее, здесь по сравнению с той, нашей. Ну, если честно, из-за того, что у нас маломом-плектная школа нам проще, по-тому что мы все друг друга зна-ем. Ребята все свои, как семья живут. А тут приехали, растеря-лись, все разные команды, булем адаптироваться. Самое сложное, что не понимаем якутский язык.

Тэрэһин үөрүүлэх айыл-лытыгар Чурапчы улуһун байылыта Степан Саргылаев, инженернэй войскалар бэ-тэрэһингэ Абдасий Владимиров, “Эдэр Карбышевцевтар” уопастыбаннай хамсааһын ыстаабын начаалынныа, бойобуой офицер Анатолий Храмов, салааттар уонна моторуо-стар иһэлэрин Саха сиринээҕи салаатын салааһыныта Мария Емельянова, “Эдэр Карбышевцевтар” уопастыбаннай хамсааһын ыстаабын начаалынныа, өр сылларга Тахта уонна Чурапчы улуустарын байыаннай хамсаа-рынан сулууспаабыт саппаас подполковника Николай Андре-ев, Илин элэр улуустар “Эдэр Карбышевцевтарын” хамсааһын-нарын ыстаабын начаалынныа, Хайахсыт иһингэ байылытан солбуһаһы Василий Борисов кыттыһыны кытылар.

Ити курудук “Эдэр Карбышевцевтар” кэскилэрэ ханнаах. Ил-чигарытын патриотическай иһингэ биллэр-кестер харды-лар оҕуулаһылар. Ол гынан баран, билигин, иһэлэр, биллэн тулар, бу билиһиннэр-көрүлэ-рин оҕолорут түөрүгэ өттүгүн уонна эйэлээх олоххо тутталла-рыгар баҕарабыт.

Иван ПОНОМАРЕВ

СЫННАЛАНГА

Кимизэ эмэ тиксэр алуу, анал, ...				Куттанар, дүүлээр эбэтэр уооха сырайар	Кимтэн ту- охтан эмэ быһыһыар, харыс- тылар										
... Дуураа (Хангалас сэл.)		Саа сомуолун түһэран эһэр тимир	... аба- тынан				Балет артыһа		Уһан остоох тыс этэр- бэс		Үөрөммит ида, кэмэл- ды		Туох эмэ ал- дыммыты, араксыбыты үүттэн барах салбылар, тутпарар		
... сылдьан сыарба быаһын быһар		Сан- даархай, чабылхай (күн туһ.)					Төгүнүй		Быһар аһы- уелу быстах уурар кыраһый хослох						
				«Доктор ...» (эмл) ... курдук	Акаары тебе ... иллэн онорбот		Сылды- йар						.. тиритин сүлүн дуо? (кэһин төлөөбөт кэһин туһ.)		
Күөрчак ыһыйар, сүөгэй иридэр тэрип		Кэһэт, оноруу- тун ...	Роман оло эрдэси- нээби аата			Наһаа былаанньах хаамп	Саахымат оонньуу- тутар хотторуу		... өргөстөөх, абыс кырылыаах киһи		Бүүчээн ...				
	Ыраас, халын, ... хаар		«Мин ... туттубутум ыраттан, тапталтан, үөрүүттэн». Н.Харлампьева		Туох эмэ бүгүүтэ					Кансык ...	... сирэй (сидьын, нээбэ киһи туһ.)				
				...уран киһиэ					Сүүрбэт буол (хаан туһ.)	Хата- тынан уотта ып					
	Оһуор, уруһуй ... амтан				Умнубу- тун өйдөт	Ньургун, Мичил, Эрчим - сахалыы ...		Куобах ...							
				Кылгас кэмнээх											

«Сканворд: талтан талла тагнарах, таайа оонь уох» Зоя Васильева кинигэтэ тэҥ ылылынна.

Хайхыт 5-с №-гэр тахымбыт сканворд эпитэтэ: Туруору: кэпт, чокуур, хаар, улаан, нала, уосла, ук, көк, уот, нэстэз, этэбэс, аггата, шила, хаанаан, ир, эрэлэ, иинэ, уйлан, ажаа, арт, бит, кир. —Сыгытары: камчи, тохсунньу, оттух, аралаас, куксуур, ити, аныаха, тирэх, тыл, сирэ, тулаһа, бэкир, айагар, элэ, иһин, ыта, аат, сэтээрэ, анаан.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндү киһибит мөссүөнэ мэлдьи тыыннаах буолуоба...

Күндү жүргеним, агабыт, оёобут, бырааптыт, убайбыт Спенцов Федот Спартаквич орто дойду олобуттан букатыннаахтык барбыта бу дыйл, олунуу 22 күнүзэр биир сылын туолла. Соһуччутук, хомолтолоохтук биһиги дийэ көргөнтэн, аймахтарын көккэлэрттэн күндү киһибитин Дылда хаан илдэ бардаа...

Слепцов Федот Спартакович 1972 с. бэс мйын 18 күнүтүр Чурапчы нэһилиэгэр Лидия Федотовна, Спартак Григорьевич дьиз кэргэннэ төлүс обонор күн сийин көрбүтэ.

Обо сааһа илин түөлбө Бальмьһа Алааһыгар ааспыта, "Мичил" уһуйа-
алта интилибигэ. 1979с. Чурапчы-
тааһы алын сүһүөх оскуолатыгар
бастагы кылааска үөрэнэ киирбигэ.
Федот сытлы-хотуу, эт-хаан өттүгүн
бэйттин кыанар буолан, ону таба
корон, тирэһээр Роман Василье-
вич Неустроев туһуу сиксийитигэр
ылбыта. Дьаһаардаахтык дьарыкта-
нан, аан мантай, 24 киилгэс тустан,
1-сы мигэс буолары киилтигэ.

Ойгон сэлтээр, 1983 с. устуурт-оскуулаа үерэнэ кирибитэ. Ойгон ыла, оройуоннаабы, оросуубулукустэби күрэхтэһиниэрэ киэпкэ күөнтэ сымдыбыта. Ону элбэх грамоталар, дипломинар туулууллар. 1988 с. "Лучший боец ДЮСШ" аатын сүкпүтэ. Улахан ситһиниэрин эттэхэ, Согуус куоратарыгар күрэхтэһин, призераабыта, устуурт маастарыгар хандьыдаат иноматын толообута.

1990-с. Сэбиэсэй Армия хэ-
хэтээр ыгырыллыбыта. Успуорка
дьоһурдаах буолан, Павел Пинигин
тэрийбит ыспартыбынай ротаты-
гар 2 сыл ытык эрбин толорбута.

1993с. олохун аргыһын – Улахан
Күөлтэн төрүттээх Макарытар дьыа
күргэн кылыстарын Александра Ни-
колаевнаны көрсөн, сүлэстэрин хол-

боон, мал буолбуттара. Бастакы уол
оҕолорун Сашаны 1994с. күн сири
көрдөрөн, ийэ, аҕа буолар дьолун
билбигтэрэ. Ол кэнигтэн 2000 с.
этэҕиннээх кыыс оҕоломмуттара,
Алена дээн сүрэхтээбиттэрэ. Уола
Саша кэргэннээн, икки уол сиэн
балхэтэн, элээ дэтэр сирдээҕи дьолу
билбитэ.

Үлэнийг киши аатын сүтэн, араас тэрийтэлэргэ үлэлээбитэ. Ол курдук, Чурапчытаабы Сан Эпид надзорга суоппарынан, ОДьКХ тэрийтэтнээр хачыгаарынан үлэлни сэлдэмыбыта. Онтон 1999 сыттан Чурапчытаабы бахаарынай чааска сүүрүн үлэтни сэлалалыбыта.

Ол үзлэлвэр юмнэригээр устуурдуу бйрахпатаа. Элбх крххтэниилэргэ кыттан, куруутун минни күүннэ сыйдыара. Устуурт атын керүүнэригээр минни-футболга, баһаарынай-прикладной устуурт керүүнэригээр элбх ситийивилэммнэ, 2002с. Хаандыгаа буолбут «Манчаары» ыспартакльһаадаа минни-футболга хамаанданан 2-с мнэстэни ытбытара. ИДМ чөөһин комүсээп, халсагайга, туустууга үгүстүк бастыыра, бирчистэх мнэстэлэни да ылара.

2004с. Чуралгытаады физкул-
туура уонна услууорт үнүстүүтүн
физкултуурунай салаатын кэтэхтэн
үөрөнөн, 2010с. үөрэнэн бүтэрбитэ,
тириэньэр-учуутал дипломун тулпу-
та.

БҮМС тэргүүтэйгэр 2009-2017с. тахаарылдахтыг үзлээн, Арассыма БҮМС «Участник ликвидации последствий ЧС» бэлээн, “Туйгун сулууспатын ийн” мэтэ-линэн, “В Память восстановления города Ленска” өйдөбүннүк мэтэ-линэн, Бичүтүлүг граматанан уонна элбэх Махтал суруктарынан наараа-далааммта.

Федот ово зрлзжигтэн олус элж-

кэй, үөрүнньэни
майгылааба,
түргэн-тарбан,
сатабыллаах тут-
туулааба. Обону
кытта оёо, кыр-
дыаһаны кытта
кырдыаһас буо-
лан, дьон-сэргэ
ортотугар «киһи
киһитэ» дэтэрэ.

Кэргэнигэр, оёолорулар, сизэн-
нэригэр нарын, уйан сыйманнаах
этэ. Ийэтигэр, абатыгэр, биригэр
төрөөбүттэригэр, аймах оёолорулар
доготорулар сайаһас, кыһамыһа-
лаах сыйманнаажа. Тухоха бары-
тыгэр сиигэнигэр үөрэтэн, тахайан
айылжаа сырытыннаран, эһээ аатын
толору сүкүлүтэ. Дьонго үтүөнү онор-
рууттан үөрэрэ, хоомоо куруутун
инники буолара. Дьэ кэргэн түм-
сүүлэрин көбүлүүрү, тэрийсэригэр
олус үөрэрэ.

Тэгжлэлийгээ сэтгэлнээх буу-
лан, барьтын бэйлээ онгооро, ону-
таһьзан дьонго комелөхөрө. Сажа-
лаагүй үлэтин тийлээр тиздээр.

Кэргэним барахсан оёолорум,
сизнээрим тустарыгяр дизн түүн-
пүрн-күнпүри халыгырайан үлэлээн
тахсаа.

Билгийн хүнд хийм, азбигт, элбигт сүгэри ололботох олобу, олоххо килэрбэтэх булааннарын ололоро, сизэнэрэ салгыахтара. Күндү кийибит дьоллоох, чабылхай уонна үтүө холобур буолар олобу олорон ааста... Федонпут үтүө санаата, сырдык мөссүөнэ барыбыт өйүгэр-сүрүдэр өрүү тыыннаах буолуоба, үһөстэн билитини мэлдэн аянатчылы салгыаба...

Кэргэнз, оёолор, төрөлшүт-
тэрз, бииргэ төрөөбүттэрз.

БУЛЧУТ, БОЛБОЙ!

**Убаастабыллах
булчуттар,
саа хаһаайыннара!**

Саха Өрөспүү-
бүлүктэтин Росгвар-
дия салалтатын
ининэн Чурапчы
оройуонун лицен-
синайнай-көтүл-
лүүр үлэ отделе-
ниета саз-саадах
өтүтүр сокуону
булгуччулаахтык
тутуваргытын са-
натаар.

Саалаах дьон сааны харайарга уонна туттууга көнүлүлбүт доку- муенттут (разрешение на хранение и носение оружия серии РОХа) күүһүн сүтэрэр болдьохун учуоттуу сылдьаргытын өссө төгүл санатабыт.

Союгу ирдннр бодьогдор саамы харайны уонна туһаны көгүлүн уһаппатах дьон Аросьыйа Федерациятын административнай быраабы кэлиин кодексатын - 20.11 ыст. 1 ч., 20.8 ыст. 4 ч. уонна 20.10 ыст. олобуран, административнай мэрээгэ тардыллыахтаахтарын уонна саа былдьа-нарарын санаатабыт. Онук түбэлтэ тахсыбатын туһугар, саа хаһаайына саатын көгүлэ бүтөн мининэ, хаһан баҕарар саатын (сааларын) уһатарыгар сайа- былдьаанна биэрэрэ булгуччулаах. Ол эрэри илдьэ сылдыар саатын көгүлэ бүтүө биир ый мининэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин Росгвардия салалтатын иһинэн Чурапчы оройуонун лицензионнай-көгүллүүр үлэ отделениетыгар кэлэн, саа көгүлүн уһатара булгуччулаах. Аадырысыт: Чурапчы улууһа, Крупская аатынан уул. 3 “а” №-дээх дьиэтэ, 28 №-дээх кэбинет.

Ону таһынан 150 нүөмэрдээх Арассыыйа Федерациятын 1996 сыллаабы, ахсынньы 13 күнүгүгү саа сокуонугар уларыһыылар киирбэттэринэн, уопастыбаннай мнэстэбэ итирик туруктаах сылдьан, күлүгээнээһин, арыгы испит туруктаах массылананы ыгыты, онтон да атын уопастыбаннай бэрээдэги кэһи уонна салайыы бэрээдэгин утары өттүнэн административнай мнэртэбэ, ону таһынан холубуолун дьылааба тардылынааххытына, саа сокуонун ыларгытыга мнэрдэһирин санатабыт.

Чурагчы оройуонун лицензионнай – көгүлүүр
улт. отделениета.

Балта Аграфена Гаврильевна
Абрамова, бырааттара, балта,
сигинирэ.

Одо отделинетын
кэлэктинбэ.

Чурагчы орто оскулатын 1972с. биригэ
уогдун бутарынт добогдоо

Д.Д.Красильников аятынан Мугудай орто оскулатын кэлэктибэ.

**"Сана олох"
хаһыат телеграм
канаалыгар, киирэн
сурутун!**

Бүтээгдэхүүн сандас: № 7 (11884)

Кээмүйү: 2 бзч. линия

Алжазана 1200. Ханыат сыланата: 22

[illegible]

Ген. директор - И.М. СТУЧКОВА,
Кандидат наук э.т. - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ
И-ны инженерных наук директор - А.Н. ЗАХАРОВА
Кандидат наук - С.А. ЖЕНДРИНСКАЯ, М.В. ПЕТРОВА
Тех. директор - Л.С. ПОЛОВА,
Бухгалтер - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОВ.

Телефон: +7 (495) 707-10-10
 E-mail: info@nau.ru
 Сайт: www.nau.ru
 Адрес: 125080, Москва, ул. Мясницкая, д. 26, стр. 1
 Контактное лицо: Елена Владимировна Сидорова
 E-mail: elena.sidorova@nau.ru
 Телефон: +7 (495) 707-10-10
 Сайт: www.nau.ru

Эхтнэвснн: ахь: 678670,
Ахьтнэвснн: ахь: 678670,
26-й.
Тнэвснн: ахь: 41-332, ахь: 41-265.
E-mail: sarsoloh@mail.ru, call: sarsoloh.ru,
telegram: [@sarsoloh](https://t.me/sarsoloh)

[illegible]